

memòria

2016-2017

**Escola Superior d'Arxivística
i Gestió de Documents**

www.uab.cat/arxivistica-gestio-documents

FUABformació

Escola d'Arxivística
i Gestió de Documents

Edició**Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents**

Edifici Blanc - Campus de la UAB

08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)

Tel.: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95

esaged@uab.cat

<http://www.uab.cat/arxivistica-gestio-documents>

Coordinació editorial

Administració / Qualitat

Disseny gràfic

setdedisseny.com

Dipòsit legal

B-55.652-06

Memòria

2016 - 2017

FUABformació
Escola d'Arxivística
i Gestió de Documents

Memòria

2016 - 2017

Índex

Presentació	5
1. Organització i suport institucional i privat	6
2. Auditoria i certificació	6
3. Projectes de consultoria	7
4. Els estudis	7
4.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents	7
4.2. El Màster en Gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació	13
4.3. Formació de tercer cicle	16
4.4. Formació continuada	16
5. Cooperació amb institucions i empreses	17
5.1. Convenis institucionals	17
5.2. Convenis de pràctiques	17
6. Recerca	19
7. Difusió i promoció	20

PRESENTACIÓ

El curs 2016- 2017 correspon al quinzè des de la creació de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents. Un període relativament breu, però que ha coincidit amb canvis transcendents en l'arxivística i la gestió de documents, tant pels esdeveniments en la pròpia disciplina, com pel que fa als recursos tecnològics, a les noves necessitats de les organitzacions i a les demandes de la societat.

L'ESAGED no ha estat mai aliena a aquest procés, configurant plans d'estudis per dotar als titulats de les competències adequades per donar-hi resposta. També avançant-se, dissenyant i oferint titulacions que consolidin el posicionament professional en aquests entorns, alhora que no s'han deixat de banda els requeriments propis del tractament dels documents amb valor patrimonial.

No ha estat un recorregut fàcil ja que la consolidació d'aquesta formació universitària en arxivística i gestió de documents ha coincidit amb un moment no menys complex del món universitari, per la implantació d'un nou marc formatiu de referència com és l'Espai Europeu d'Educació Superior i, alhora, una crisi econòmica de gran impacte i amb efectes extraordinàriament negatius pel que fa al finançament de les universitats.

Malgrat tot, pensem que des de l'ESAGED podem fer una valoració positiva de com s'ha afrontat la situació. La implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior va ser la porta que va fer possible, finalment, l'oficialització dels estudis, primer, i des de 2010, amb el Màster en Arxivística i Gestió de documents, ampliada el 2015 amb el Màster en Gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació.

També, malgrat la precarització general en les condicions laborals en tots els sectors, els titulats de l'ESAGED han aconseguit mantenir uns nivells d'ocupació que si bé no són els que més desitjaríem, sí que han estat millors que els d'altres sectors propers. Un fet que no ens ha de moure al conformisme, però que demostra la capacitat de resposta dels nous professionals davant els reptes a afrontar.

L'equip docent de l'ESAGED tenim el compromís de seguir aprofundint en aquest camí de consolidació i innovació, des de la complicitat amb el sector professional i amb ple compromís amb una societat on cada vegada més l'accés a la informació i als documents es configuren com un dret fonamental, més enllà de l'eficiència que podem aportar al funcionament de les organitzacions.

Alfred Mauri Martí

Director de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió Documents de la Universitat Autònoma de Barcelona.

1. ORGANITZACIÓ I SUPORT INSTITUCIONAL I PRIVAT

Des de la seva creació l'ESAGED han comptat amb el suport d'empreses patrocinadores, institucions públiques i entitats privades.

Entre les primeres, ho han estat durant el curs 2016-2017, Logisdoc, Artyplan, Agtic - Assessorament i Gestió en TIC, MagmaCultura i El Periódico.

En l'àmbit institucional s'ha comptat amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

Finalment, cal esmentar la relació entre l'ESAGED i l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya.

2. AUDITORIA I CERTIFICACIÓ

Es manté la certificació del sistema de gestió per als documents de l'ESAGED segons la norma ISO 30301 durant aquest curs acadèmic. Els objectius fixats s'han assolit normalment. Un d'ells es relaciona directament amb les accions de difusió i formació que realitza l'ESAGED sobre la família de normes ISO 30300 i sobre el seu sistema de gestió arreu.

Durant aquest període, a més, s'ha consolidat la metodologia simplificada de gestió de riscos documentals, aconseguint una reducció en els nivells de risc que afavoreix l'assoliment dels objectius i redueix la possibilitat de conseqüències negatives en relació amb la informació i els documents.

També, en línia amb la millora del sistema de gestió, s'han desenvolupat nous formats estandarditzats de treball per tal d'afavorir l'eficàcia en la tramitació de les activitats pròpies de l'ESAGED.

3. PROJECTES DE CONSULTORIA

L'activitat de consultoria desenvolupada des de l'ESAGED ha seguit creixent al llarg del curs 2016-2017. Un període en el qual s'han completat o continuat projectes iniciats anteriorment, com els desenvolupats per a l'Ajuntament de l'Hospitalet del Llobregat i la Universitat Pública de Navarra, alhora que se n'encetaven de nous, com els duts a terme per a entitats i empreses com la Fundació Bancària "La Caixa", la Universitat de Lleida, l'Ajuntament d'Abdera, per a l'Ajuntament de Viladecavalls a través del Servei d'Assistència a l'Organització Municipal de la Diputació de Barcelona, o per a la Societat General d'Aigües de Barcelona.

També s'ha seguit desenvolupant i ampliant la implantació dels serveis que s'ofereixen dins el projecte Molècula, com una solució orientada a la descripció dels fons documentals i a la gestió integral de l'arxiu. Una proposta que va néixer i se segueix desenvolupant de la mà de la col·laboració amb l'empresa Logisdoc-Servicio Móvil, alhora patrocinadora de l'ESAGED.

4. ELS ESTUDIS

4.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents

Es presenten primerament les dades detallades referides al perfil dels alumnes de primer i segon curs del Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

Estadístiques de l'alumnat del Màster en Arxivística i Gestió de Documents corresponents al curs 2016-2017

Primer curs

Mentre el curs passat, i per primer cop, el percentatge d'alumnes de sexe femení era superat pel masculí, amb una diferència de 27 punts, enguany trobem un equilibri total en el 50% per a cada segment.

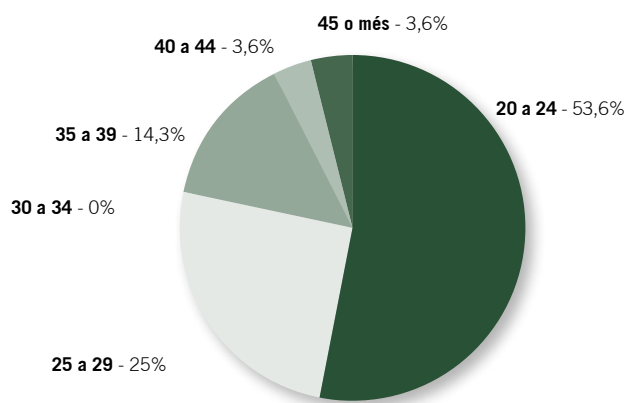
La mitjana d'edat dels alumnes de nou ingrés és de 27 anys, lleugerament per sota de la forquilla dels 28 als 33 anys registrada habitualment. Aquesta tendència a la baixa evidencia un cop més la reducció progressiva del temps transcorregut entre la finalització dels estudis de procedència i l'inici del màster, com s'evidenciarà més endavant amb altres dades.

La mitjana d'edat global femenina és de 26,2 anys, molt per sota de la del curs anterior, que era de 32,6 anys. La masculina és de 28,2, lleugerament superior als 26 anys del curs passat. Pel que fa a les edats extremes, en el primer cas corresponen 22 i 49 anys i en el segon, 22 i 41 anys.

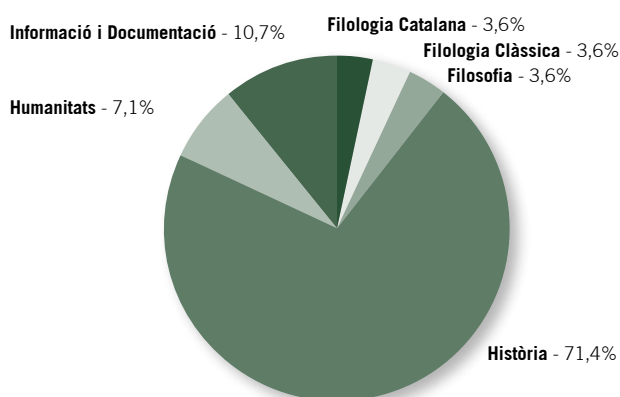
Rangs d'edat

ESeguint amb la tendència a la reducció de la mitjana d'edat que s'ha comentat, es veu com el rang de 20 a 24 anys ocupa ja un 53,5%, superant el 50% del curs anterior. El rang següent, de 25 a 29 anys, també s'incrementa des del 18,2% fins el 25%, de manera que la suma d'aquests dos primers és d'un 78,5%, superant el valor més alt aconseguit fins ara, amb el 75% assolit el curs 2014-2015.

El rang de 30 a 34 anys baixa del 13,6% al 0%, mentre el rang de 35 a 39 creix fins el 14,3%, superant en tres punts el valor del curs passat. La resta de rangs es queden amb un 3,6%.

Estudis

S'observa enguany una reducció del percentatge d'alumnes que accedeixen al màster des d'una Llicenciatura o Grau en Història. Si bé aquesta titulació ha estat sempre la dominant, amb un nivell assolit el curs 2015 – 2016 que va arribar fins el 90,9%, ara baixa fins el 71,4%, retornant als valors més habituals, tot i que encara 11 punts per sobre del nivell més baix, corresponents al curs 2011-2012.

En general la reducció pel que fa a la titulació en Història no ha anat acompanyada d'un increment destacable en la diversificació de titulacions de procedència. És destacable, no obstant això, l'increment d'alumnes procedents de la titulació d'Informació i Documentació, que arriba a un 10,7%. La segueixen les Humanitats, amb el 7,1% i la Filosofia, la Filologia Catalana i la Clàssica, amb un 3,6% cadascuna.

Any de finalització dels estudis

Novament, com ja s'ha assenyalat al parlar de les mitjanes d'edat, es palesa la tendència creixent a enllaçar la finalització dels estudis de Grau amb l'inici del Màster en Arxivística i Gestió de Documents. Enguany un 14,3% s'ha matriculat immediatament després d'aconseguir el títol de Grau, si bé el més destacable és el fet que el percentatge dels que solament han deixat passar un curs s'enfila fins el 50%.

El gruix de la matriculació es produeix, per tant, dins un màxim de tres anys, els quals acumulen el 75%. Encara, si considerem un període de quatre anys, el percentatge s'enfila fins el 82,1%.

Així doncs, la resta es distribueix el 18% restant, amb percentatges quasi testimonials del 3,6%.

Percentatge d'alumnes per anys transcorreguts entre l'obtenció de la titulació de procedència i la matriculació als estudis de Màster

CURS	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10
2009-2010	18,5	26	3,7	3,7	7,4	0	0	11,1	7,4	0	7,4	14,8
2010-2011	17,4	6,5	15,2	4,3	8,7	4,3	4,3	6,5	2,2	6,5	0	23,9
2011-2012	35	12,5	17,5	5	0	2,5	0	0	5	5	2,5	15
2012-2013	25	40	20	5	0	0	0	5	0	0	0	5
2013-2014	44,4	27,8	11,1	0	0	0	0	0	0	0	0	16,7
2014-2015	20	40	0	0	15	0	5	0	0	5	0	15
2015-2016	0	45,5	13,6	9,1	4,5	0	4,5	0	0	0	0	22,5
2016-2017	14,3	50,0	10,7	7,2	0	3,6	0	0	0	0	0	14,3
Mitjana	21,8	31	11,5	4,3	4,4	1,3	1,7	2,8	1,8	2,1	1,2	15,9

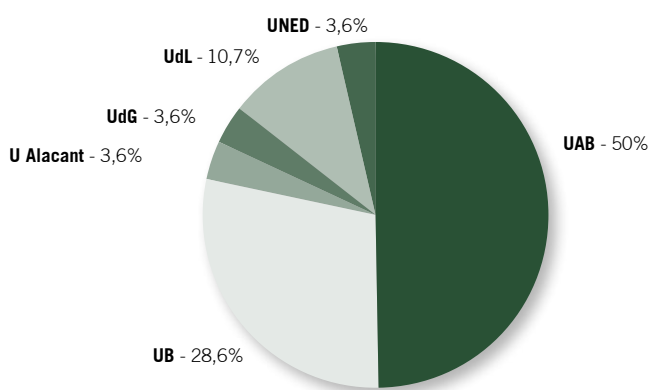
A la taula anterior es pot veure l'evolució global des de la implantació del Màster pel que fa al temps de matriculació des de l'obtenció de la titulació de procedència.

Aquest procés reflecteix, per un costat, la progressiva reducció del nombre de professionals actius en l'arxivística i la gestió documental que han cursat els estudis per obtenir una titulació inexistent fins a les hores, però que els era necessària. Conforme s'ha titulat aquests professionals que ja eren en actiu, la seva presència als estudis s'ha anat reduint.

Paral·lelament, la reconfiguració de l'estructura dels estudis universitaris, amb la implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior, ha contribuït a potenciar els estudis de màster, especialment atractius en aquest cas pel seu vessant professionalitzador, tot i que no de manera exclusiva, i amb una demanda laboral força sostinguda.

A tot plegat cal afegir, precisament per l'orientació professionalitzadora, l'atractiu dels estudis com a via per a la reorientació professional. Un fet que explica la presència de segments d'edat més elevada.

Centre de procedència

La Universitat Autònoma de Barcelona ha continuat incrementant el seu valor com a centre principal pel que fa a l'aportació d'alumnes, que enguany arriba al 50%, 4,5 punts més que en el curs passat.

Darrere seu se situa la Universitat de Barcelona, que incrementa el seu percentatge essent poc més d'un punt respecte del curs anterior, arribant ara al 28,6%.

Darrere seu, a més distància, amb el 10,7% trobem la Universitat de Lleida, que creix també lleugerament.

Ja amb percentatges molt més baixos, d'un 3,6% en cada cas, es troben les universitats d'Alacant, de Girona i la UNED.

Quant al nombre d'universitats, se segueix situant entre les cinc del curs passat i les sis d'enguany. Valors que han estat força habituals i sense grans variacions en els darrers anys.

Procedència geogràfica

Lloc de procedència	Alumnes
Alcanar	1
Barcelona	7
Cambriils	1
Castellbisbal	1
Centelles	1
El Papiol	1
Els Hostalets de Balenyà	1
La Seu d'Urgell	1
Lleida	2
Llinars del Vallès	1
Manresa	1
Martorell	1
Mataró	1
Rubí	1
Sabadell	3
Sant Cugat del Vallès	1
Tarrés	1
Terrassa	1
Vila Joiosa	1

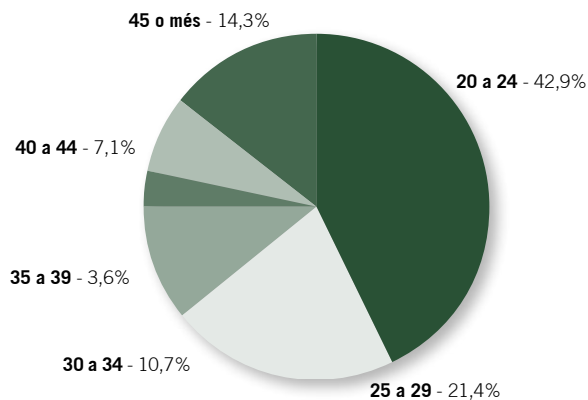
En la procedència geogràfica de l'alumnat cal destacar no solament l'increment pel que fa a la diversitat de municipis (19 en total davant els 16 dels cursos 2015-2016), sinó especialment una distribució territorial que redueix el pes de Barcelona i els municipis metropolitans.

Segon curs

La distribució per sexes de l'alumnat de segon curs presenta, lògicament, unes xifres influïdes per les tendències identificades a primer curs en l'any anterior.

Així, tot i que reduït, es palesa el predomini masculí, amb una presència del 57,1%, davant el 42,9% femení.

Rangs d'edat

La mitjana d'edat, considerada en el moment de la primera matrícula, presenta també aquí un valor superior ja que arriba als 30 anys, si bé dins la forquilla dels 28 als 33 anys registrada fins ara.

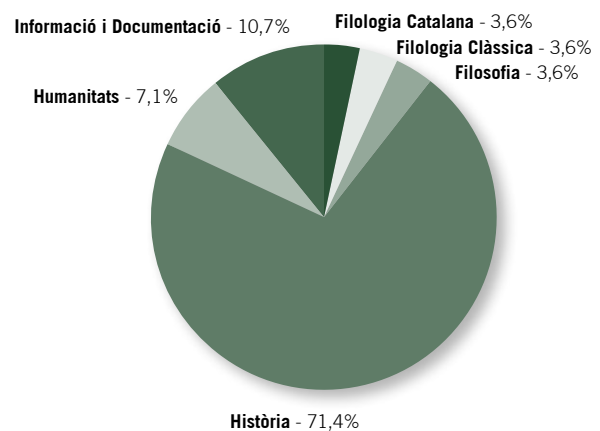
La mitjana d'edat global femenina és de 34,4 anys, equivalent a la del curs passat. La mitjana masculina, per la seva banda, presenta un valor 27,5 anys, per sota dels 29,7 anys de l'any anterior. Pel que fa a les edats extremes, en el primer cas corresponen 22 i 54 anys i en el segon, 22 i 41 anys.

La franja d'edat ara predominant és la de 20 a 24 anys, amb un 42,9%, seguida de la de 25 a 29 anys, amb el 21,4%. La segueix la de 30 a 34 anys, amb el 10,7%. Entre les tres abasten el 75%.

Al rang de 35 a 39 li correspon un 3,6%, que s'incrementa fins al 7,1% per a la de 40 a 44 anys.

El rang de més de 45 anys s'incrementa en relació amb els immediatament anteriors, arribant al 14,3%.

Estudis

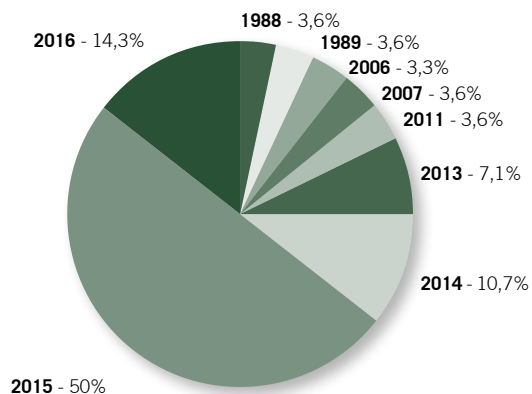

En aquest segon curs els estudis de procedència recullen la situació de primer curs de l'any anterior, amb una concentració elevada en els estudis d'Història, davant una reducció dràstica del nombre de titulacions d'origen. El nombre de titulacions passa de les 9 del curs 2015-2016 a les 4 actuals.

Ciències de la Informació, Biblioteconomia i Documentació, i Filologia segueixen mantenint la seva presència, tot i que ara en un percentatge molt inferior (3,6% en cada cas) als dels cursos anteriors.

Tot i la variabilitat de les dades, aquestes es troben dins la tònica general que venen presentant des de sempre. Observem que per aquest curs, com hem vist pels alumnes de nou accés, el nombre de titulacions es torna a incrementar fins a 6. Sí que és una constant que el percentatge d'alumnes procedents dels estudis d'Història se situï difícilment per sota del 70%.

Any de finalització dels estudis

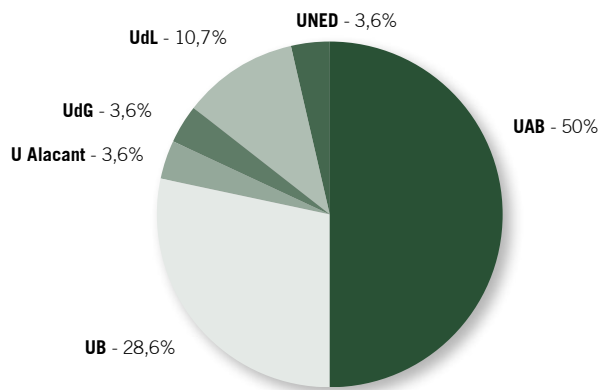
Es comptabilitza aquí el temps transcorregut entre la finalització dels estudis de procedència i la matriculació al Màster en relació amb el moment de la primera matrícula als estudis. Igualment, el fet que alguns alumnes optin per cursar el segon curs en més d'un any deixant el treball final de màster per un tercer, introdueix valors que cal tenir en compte a l'hora de comparar les dades entre primer i segon curs.

Es visualitza novament aquí la tendència creixent ja exposada a una matriculació cada vegada més immediata en relació amb la finalització dels estudis de procedència que ara ja arriba al 64,3% si considerem el mateix any de finalització i l'anterior. Un percentatge que fins ara s'assolia si es consideren tres anys.

Les dades també segueixen mostrant la dualitat del perfil pel que fa a la motivació dels alumnes a iniciar els estudis, entre aquelles que els emprenen com a via per a la inserció professional en el món dels arxius un cop finalitzats els estudis de grau, i els que se'ls plantegen com una via per a la reorientació laboral.

Pel que fa al nombre d'anys referits a les dates de titulació, és de 9, davant els 14 del curs passat.

Centre de procedència

El nombre total d'universitats de procedència dels alumnes es manté en 6, si bé amb alguns canvis ja que en aquest cas desapareixen la URV, la UPF i la UPC, mentre que veiem incorporar-se les universitats de Lleida, Alacant i la UNED.

Mantenen el seu domini la Universitat Autònoma de Barcelona, que assoleix el 50%, seguida de la Universitat de Barcelona, tot i la davallada des del 40% al 28,6%. És de destacar la presència d'alumnes procedents de la Universitat de Lleida, amb un 10,7%, recuperant la seva presència i amb xifres d'anys anteriors.

Procedència geogràfica

La procedència geogràfica dels alumnes manté el nivell del curs anterior, amb un total de 19 municipis representats.

Ahora, es manté la diversificació geogràfica en benefici de procedències externes a l'àrea metropolitana de Barcelona. També, tot i el predomini de les comarques barcelonines, s'observa una presència més diversificada dins el territori català. La presència d'alumnes de l'Estat, per contra, segueix sent molt minsa.

Lloc de procedència	Alumnes
Alcanar	1
Barcelona	7
Cambrils	1
Castellbisbal	1
Centelles	1
El Papiol	1
Els Hostalets de Balenyà	1
La Seu d'Urgell	1
Lleida	2
Llinars del Vallès	1
Manresa	1
Martorell	1
Mataró	1
Rubí	1
Sabadell	3
Sant Cugat del Vallès	1
Tarrés	1
Terrassa	1
Villajoyosa	1

Professorat

Primer curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Maria Elizalde Frez, Dra. en Filosofia. Consultora en gestió documental.

Mòdul 3. Sistemes d'informació: Administració d'organitzacions i empreses

Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: Sistemes de classificació i arxiu

Marta Franch Saguer, Dra. en Dret. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: Introducció al dret

Pere Guiu Rius, Dr. Enginyer Industrial.

Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: Circuits administratius. Disseny i millora

Òliver Garcia Muñoz, Tècnic jurista. Oficina Antifrau de Catalunya.

Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: Dret i règim jurídic dels documents. Aspectes bàsics

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Coordinador de titulació ESAGED. Director de l'ESAGED des de gener de 2017.

Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: Fons i documents de l'Administració pública

Remei Perpinyà Morera, Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: Introducció a l'arxivística

Miquel Rodríguez Aranda, Enginyer tècnic en informàtica de sistemes. Executive MBA per la Salle. Mòdul 3. Sistemes d'informació: Tecnologies de la informació i la comunicació

Vicenç Ruiz Gómez, Llicenciat en Història. Arxiu Històric de Protocols de Barcelona.

Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: Fons i documents d'institucions i empreses, entitats i persones privades

Joan Soler Jiménez, Arxiu Històric de Terrassa.

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: Diplomàtica dels documents medievals, moderns i contemporanis

M. Àngels Suquet Fontana, Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: Documents audiovisuals i gràfics

Segon curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Clara Alibés Marquès, Restauradora i Conservadora de document gràfic.

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: Conservació preventiva i equipament d'arxius

Teresa Cardellach Giménez, Arxiu Municipal de Terrassa.

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: Avaluació documental

Montserrat Florensa Flix, Restauradora i Conservadora de document gràfic.

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: Conservació preventiva i equipament d'arxius

Blanca Martínez Nieto, Arxiu del Parlament de Catalunya.

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: Sistemes de gestió documental

Carles San José Amat, Cap de l'Àrea d'Inspecció, Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: Accés a la documentació. Protecció de dades.

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Coordinador de titulació ESAGED. Director de l'ESAGED des de gener de 2017.

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: Tècniques de gestió dels serveis d'arxiu / Màrqueting i comunicació dels serveis d'arxiu

Mòdul 11. Projecte/pràctiques i treball final de màster

Raimon Nualart Mercadé, Graduat en arxivística i gestió de documents, Consorci AOC.

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: Documents electrònics i preservació digital

Remei Perpinyà Morera, Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: Mètodes de descripció i recuperació de la informació

Mòdul 11: Treball Fi de Màster

4.2. El Màster en Gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació

Presentem a continuació les dades referides al perfil de l'alumnat d'aquest màster, corresponent al curs 2016-2017.

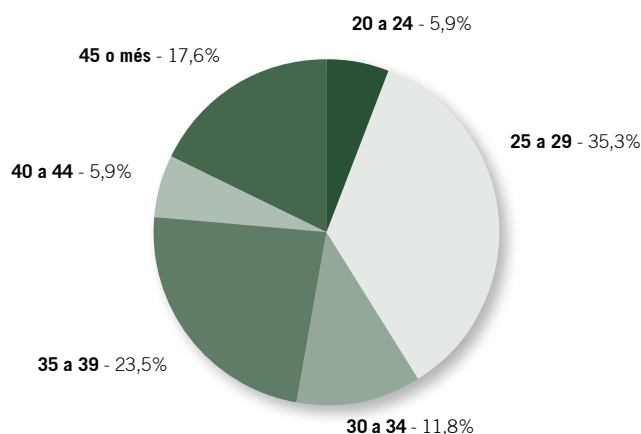
Tant l'orientació d'aquest màster cap a un alumnat que ja es troba en l'exercici professional des de fa temps, com el fet que la docència s'imparteixi online, determinen un perfil d'alumnat clarament diferenciat del del Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

Estadístiques de l'alumnat del Màster en Gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació corresponents al curs 2016-2017

La distribució de l'alumnat per sexes correspon a un 58,8% femení i un 41,2% masculí, trencant la paritat que presentava l'any anterior.

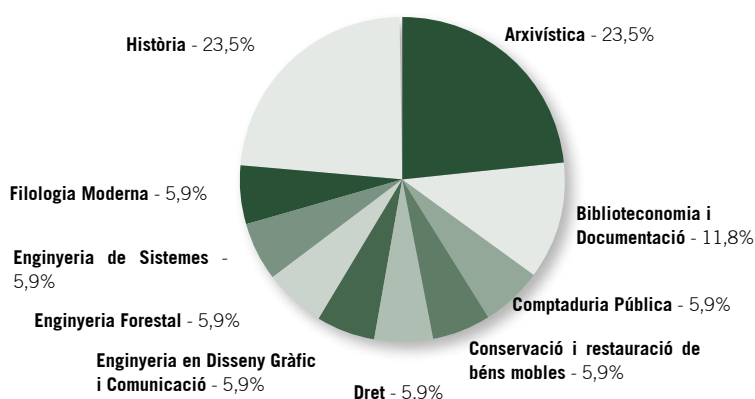
La mitjana d'edat és superior a l'habitual en els altres estudis de màster, si bé enguany presenta una disminució notable, des dels 41 als 35 anys. Per a les alumnes aquesta mitjana és de 34,9 anys, amb una edat mínima de 24 anys i màxima de 52. En el cas dels alumnes, la mitjana és de 34,1 anys, amb un mínim de 26 i un màxim de 45.

Rangs d'edat

El rang d'edat dominant és el de 25 a 29 anys, amb un 35,3%, clarament diferenciat del curs anterior, quan dominaven les franges d'edat més elevades. Tot i així, el rang entre els 35 i els 39 anys, ocupa el segon lloc en percentatges, amb el 23,5%, seguint de l'11,8% pel que fa a la franja de 30 a 34 anys. Els percentatges més baixos corresponen als rangs de 20 a 24 anys i de 40 a 44 anys, amb un 5,9% en cada cas.

Estudis

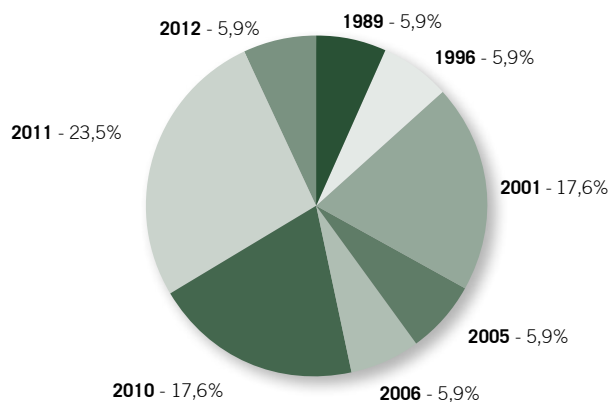

En els estudis de procedència s'observa un equilibri entre els dos grups dominants (Història i Arxivística), amb un 23,5% dels alumnes en cada cas. Aquest grup és seguit dels estudis de Biblioteconomia i Documentació, amb un 11,8%. La resta de titulacions s'equiparen totes en un 5,9% cadascuna. La diversitat que presenten respon a l'especificitat de cada un dels països de procedència en relació amb la situació de l'arxivística i la gestió documental.

Això és especialment rellevant si tenim en compte que majoritàriament els alumnes, actius professionalment en el sector, treballen a les administracions públiques.

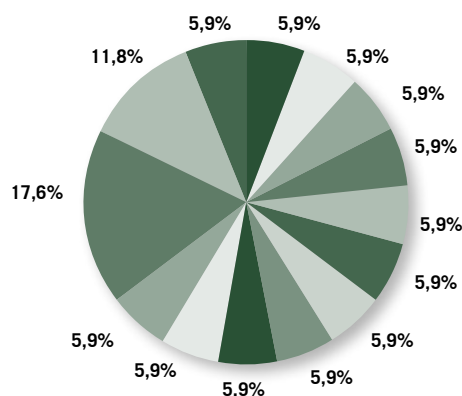
En conjunt s'identifiquen deu titulacions d'origen diferents, en igual nombre que el curs passat. El fet que algunes d'elles es trobin clarament allunyades de l'arxivística i la gestió de documents respon, precisament, a la falta de normalització encara d'estudis especialitzats en l'àmbit geogràfic de procedència dels estudiants.

Any de finalització dels estudis

La data de finalització dels estudis de procedència presenta un ventall que es redueix notablement en relació amb la distribució del curs passat, de manera que ara se situa en 8 anys, davant dels 16 del curs anterior.

Igualment, i en correspondència amb la reducció de la mitjana d'edat de l'alumnat, s'observa un acostament entre la finalització dels estudis de procedència i la matriculació al màster. Així, el nombre d'estudiants que han finalitzat els seus estudis el 2011 és del 23,5%. Si se sumen els percentatges des de 2010, el total s'eleva al 47%. És a dir, que majoritàriament els alumnes han finalitzat els seus estudis en un màxim de sis anys abans de matricular-se al màster.

Universidad Autónoma de San Luis Potosí (5,9%)
 Universidad Autónoma del Estado de Morelos (5,9%)
 Universidad de la República Oriental del Uruguay (5,9%)
 Universidad de Quindío (5,9%)
 Universidad del Atlántico (5,9%)
 Universidad Distrital Francisco José de Caldas (5,9%)
 Universidad Externado de Colombia (5,9%)
 Universidad Nacional Mayor de San Marcos (5,9%)
 Universidad San Martín de Porres (5,9%)
 Universidad Técnica de Machala (5,9%)
 Universidad Tecnológica Americana (5,9%)
 Universidad Autónoma de Barcelona (17,6%)
 Universidad de Barcelona (11,8%)
 Universidad Oberta de Catalunya (5,9%)

Centre de procedència

La internacionalitat dels alumnes del màster afavoreix la diversitat pel que fa als centres de procedència, sempre vinculats al país d'origen.

Pel cas dels alumnes procedents de l'Estat espanyol, la majoria van cursar els seus estudis a la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona. En conjunt sumen el 29,4%, que s'eleva al 35,3% si hi afegim els procedents de la UOC.

El total de centres de procedència és de 14, dels quals 3 són universitats catalanes, mentre les 11 restants corresponen a països llatinoamericans, amb un 5,9% en cada cas.

Procedència geogràfica

Lloc de procedència	Alumnes
Andorra	1
Colòmbia	4
Equador	2
Espanya	5
Mèxic	2
Perú	2
Uruguai	1

Pel que fa a països de procedència, el total de 7 es correspon amb el del curs passat. S'observa un increment percentual pel que fa a alumnes de l'Estat espanyol, que arriba al 29,4%. Segueix Colòmbia, que n'aporta el 23,5%. En el cas d'Equador, Mèxic i Perú, el percentatge és de l'11,8%. Finament, a Andorra i Uruguai els correspon el 5,9%.

Professorat

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Ramon Alberch Fugueras, Director ESAGED. Director de l'ESAGED fins al desembre de 2016.

Mòdul 1. Normes i estàndards internacionals en Gestió de Documents i Arxius

Anahí Casadesús de Mingo, Llicenciada en Belles Arts. Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

Mòdul 4. Sistemes de Gestió de Documents. Auditoria i Certificació

Pere Guiu Rius, Dr. Enginyer Industrial.

Mòdul 6. Processos i instruments metodològics i tècnics

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Coordinador de titulació ESAGED. Director de l'ESAGED des de gener de 2017.

Mòdul 7. Difusió, màrqueting i estratègies de comunicació

Raimon Nualart Mercadé, Graduat en arxivística i gestió de documents, Consorci AOC.

Mòdul 5. Conservació preventiva i anàlisi de riscos

Xavier Sancliment Casadeiús, Consultor.

Mòdul 2. Govern obert. Transparència i accés a la informació

Joan Soler Jiménez, Arxiu Històric de Terrassa.

Mòdul 6. Processos i instruments metodològics i tècnics

Remei Perpinyà Morera. Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mòdul 8. Treball final de màster

Remo Suppi Boldrito, Dr. en TIC. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mòdul 3. Open Data i reutilització de la informació

4.3. Formació de tercer cicle

Al llarg del curs 2016-2017 s'han desenvolupat els següents postgraus:

- Postgrau en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics
- Postgrau en gestió de documents electrònics
- Postgrau en direcció executiva de serveis de gestió de documents i arxiu

S'ha completat el segon curs (mòduls 4 a 6) del IV postgrau en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics al llarg dels mesos de novembre del 2016 a novembre de 2017. Aquest postgrau, en modalitat online, es fa en col·laboració amb l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya, el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona i l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya.

S'ha iniciat la VIII edició del Postgrau en gestió de documents electrònics, amb la realització del primer curs (mòduls 1 i 2) de novembre de 2016 a abril de 2017.

També s'ha posat en marxa una nova edició, la segona, del Postgrau en direcció executiva de serveis de gestió de documents i arxiu, amb la realització del primer curs (mòduls 1 i 2) entre els mesos d'octubre de 2016 i maig de 2017.

4.4. Formació continuada

Durant el curs 2016-2017 s'ha desenvolupat una nova edició del Pla de Formació ISO 30300, en modalitat online. Aquest pla inclou el curs d'Implantació de SGD segons la família de normes ISO 30300 i el curs d'Auditoria de SGD segons la norma ISO 30301.

El mes d'octubre es va iniciar la II edició del Postgrau en direcció executiva de serveis de gestió de documents i arxius, en modalitat online. Es manté el nombre d'alumnes matriculats així com la diversitat de nacionalitats.

El mes de novembre es va iniciar la IX edició del Postgrau en gestió de documents electrònics, en modalitat semipresencial. Aquesta modalitat és una gran avantatge pels alumnes que compaginen els seus estudis amb l'activitat professional, ja que poden compaginar el seu desenvolupament d'una manera més flexible.

Entre els mesos de novembre i desembre de 2016 s'ha desenvolupat una nova edició del curs de Gestió de documents i arxiu a l'empresa, en modalitat online i en llengua castellana, que ha vist incrementant un cop més el nombre d'alumnes. Aquest curs s'orienta a persones sense una formació específica en gestió documental i arxiu però que desenvolupen aquestes tasques en l'àmbit empresarial.

El febrer de 2017 es va encetar la tercera edició del Curs Arxius i Drets Humans. Aprenentatges internacionals en contextos de (post) conflicte, el qual una vegada més ha comptat amb una nombrosa inscripció i àmplia participació internacional.

5. COOPERACIÓ AMB INSTITUCIONS I EMPRESES

5.1. Convenis institucionals

Des de l'ESAGED s'ha seguit impulsant una política activa de signatura de convenis amb institucions nacionals i internacionals amb l'objectiu de potenciar una xarxa d'universitats, institucions educatives, administracions i empreses interessades en col·laborar en la formació en gestió de documents i arxius. Actualment es compta amb més d'una vintena de convenis establerts amb institucions nacionals i estrangeres, que enguany s'ha incrementat amb el signat amb el Archivo General de la Nación del Perú per al foment de la formació especialitzada en arxivística.

5.2. Convenis de pràctiques

Enguany des de l'Escola s'han signat convenis amb 33 entitats col·laboradores, entre administracions públiques i empreses, que han possibilitat un total de 90 pràctiques mitjançant les quals els alumnes han pogut compatibilitzar els coneixements que van adquirint al llarg del curs amb la possibilitat de fer-ne una aplicació a la realitat pràctica. Amb les pràctiques els alumnes poden introduir-se al mercat laboral i autofinançar-se els estudis en la mesura que es tracta de pràctiques remunerades.

Al seu torn, el benefici per a les administracions i empreses és evident ja que aconsegueixen millorar l'organització dels seus arxius. Des del mes de setembre del 2016 fins al setembre del 2017, s'han signat i executat els següents convenis:

AGTIC Consulting, S.L.

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal Contemporani

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Sant Andreu

Ajuntament de Barcelona, Direcció del Sistema Municipal d'Arxius

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Sants-Montjuïc

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Gràcia

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte d'Horta - Guinardó

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Ciutat Vella

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de l'Eixample

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Les Corts

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Sant Andreu

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Sant Martí

Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal de Districte de Sarrià-Sant Gervasi

Ajuntament de Castellbisbal

Ajuntament de Granollers

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

Àrea Metropolitana Barcelona

Barcelona de Serveis Municipals, S.A.

Bisbat de Vic

Consell Comarcal de la Selva

Consorci de L'Auditori i L'Orquestra

Diputació de Girona

Focus, S.A.

Fundació Vicente Ferrer

Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura

Institut de Cultura de Barcelona

Kwlco Consciumers, S.L.

Memorial Democràtic

Universitat Autònoma de Barcelona

Universitat Oberta de Catalunya

Universitat Politècnica de Catalunya

Vidimus, S.L.

6. RECERCA

Projectes de recerca

S'ha iniciat el projecte de recerca HAR2016-76560-P *Inventario, estudio y difusión de la correspondencia epistolar familiar de Cataluña (siglos XVI-XIX)* aprovat en la convocatòria de Proyectos de I+D de la Dirección General de Investigación Científica y Técnica 2016. L'investigador principal és el Dr. Javier Antón Pelayo i els membres de recerca de l'ESAGED són els drs.: Ramon Alberch, Alfred Mauri i Remei Perpinyà. La duració del projecte es de 4 anys 2017-2020 i el finançament és de 20.000 €. Durant el 2017 s'ha desenvolupat la fase inicial del projecte durant la qual els investigadors de l'ESAGED han participat en la definició i anàlisi del sistema d'informació i en l'elaboració de la llista d'arxius a treballar.

S'ha culminat el projecte *DocHumAn: Document analysis and knowledge modeling for cultural heritage actions in Pyrenees region*, (finançat per la Comunitat de Treball dels Pirineus-DGR. 2014). Com a resultats del s'han identificat algunes convocatòries d'àmbit europeu que poden encaixar amb la temàtica de la xarxa. La xarxa ha permès intensificar la col·laboració amb el CVC participant activament en la definició i orientació en la construcció de la base de dades XML per a la descriure el contingut dels arxius i referenciar-los geogràficament. S'ha publicat al Recercat el treball final de màster següent vinculat a aquest projecte de recerca: Tello Benedicto, Jorge. *El pas de frontera a Catalunya durant la Segona Guerra Mundial. Guia d'arxius i fons documentals*, Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (2016).

La professora Remei Perpinyà ha iniciat una col·laboració com a membre d'investigació del projecte de recerca *Diccionario biográfico de parlamentarios de Cataluña, 1854-1874* (HAR2013-40470-P) finançat pel Ministerio de Economía. Els investigadors principals són els professors Borja de Riquer i Gemma Rubí.

Beques de recerca

En el marc del conveni de col·laboració subscrit entre l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya i l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, que convoca beques de recerca en arxivística i gestió de documents, l'investigador Oleguer Benaiges Xirinachs ha estat treballant en la beca de recerca: *Definició d'un model d'indicadors de gestió per a l'avaluació d'un servei d'arxiu i gestió de documents*, sota la direcció de Remei Perpinyà Morera i Alfred Mauri Martí. Aquesta recerca iniciada durant el curs acadèmic anterior s'ha perllongat al curs 2016-2017 i els resultats han estat molt positius. S'hi van destinar els recursos provinents de la segona beca, el beneficiari de la qual va renunciar.

Congressos

L'ESAGED ha participat en el VII Congreso Internacional en Gobierno, Administración y Políticas Públicas GIGAPP 2016 titulat "Construyendo una nueva cultura administrativa: políticas y gestión pública con la ciudadanía". En el marc d'aquest congrés es va organitzar un grup de treball coordinat per la Remei Perpinyà i l'Anahí Casadesús sota el títol 'Gestió de documents per a administracions més transparents (2016-40)' que es va celebrar del 3 al 5 d'octubre de 2016. En el Grup de treball s'hi van presentar 5 ponències, dos de les quals comptaven amb participació de l'ESAGED. Cal destacar la confluència de ponències d'espanya i de Llatinoamèrica:

2016-497. *La gestión documental como indicador de transparencia en las organizaciones*. Lopaz, Rosario

2016-463. *De políticas de transparencia a políticas de archivo: El caso del Consejo para la Transparencia (Chile)*. Bravo Castillo, Paulina; Rojas Rojo, Valentina.

2016-405. *Transparencia en riesgo: la gestión de documentos como estrategia de prevención*. Casadesús de Mingo, Anahí; Perpinyà Morera, Remei; Mauri Martí, Alfred.

2016-418. *Una propuesta para la Gestión de Documentos en la Presidencia de la República de Chile en el marco de la Transparencia, Gobierno Abierto y Políticas Públicas*. Díaz Ellis, Pilar Andrea.

2016-423. *ECO-Sistema Documental en la transformación digital de las Entidades Locales (Otra Administración Pública es posible, y necesaria)*. Faus Mascarell, Joan Carles; Pérez Sarrión, Lorenzo.

Text Recognition (HTR) en pergamins documentals (segle XII). És possible?, d'Alan Capellades Riera presentat al Postgrau en Gestió i Tractament Digital de Documents Històrics.

Doctorat

En el quart any de posta en marxa de la línia de recerca específica en arxius i gestió documental que l'ESAGED té dins el Programa de Doctorat en Història Comparada, Política i Social (nou RD 99/2011) de la Universitat Autònoma de Barcelona, han tingut lloc les comissions de seguiment del progrés de les tesis que estan elaborant les doctorandes Anahí Casadesús de Mingo, Pepita Raventós Pajares, Marta Lucía Giraldo i Paulina Bravo Castillo i els doctorands Alejandro Cruces i César Osorio Sánchez.

Treballs final de màster

En el marc del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents i del Màster Universitari online en Gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació, que s'ha posat en marxa per primera vegada enguany, s'han elaborat i presentat entre els mesos de juliol i setembre un total de 99 treballs de final de màster.

S'ha continuat amb la publicació dels treballs de recerca de més qualitat en el dipòsit digital Recercat, en la col·lecció Treballs fi de màster i de postgrau de la comunitat: Universitat Autònoma de Barcelona, Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents. En l'actualitat ja s'hi poden consultar 36 treballs.

S'han publicat a *Lligall: Revista Catalana d'Arxivística* (2016, núm. 39) els següents treballs de recerca: *La fotografia del nord d'Àfrica i la mediterrània oriental als arxius catalans fins a l'any 1936*, elaborat per Montserrat Casanovas pel Postgrau en Gestió, Preservació i Difusió d'Arxius fotogràfics; *Handwritten*

7. DIFUSIÓ I PROMOCIÓ

Com cada curs, l'ESAGED ha desenvolupat diverses accions de promoció dels estudis que ofereix. Ha estat present al Saló Futura, s'ha continuat amb la política de difondre els estudis d'arxivística als estudiants del darrer curs del grau d'Història a les universitats i s'han celebrat vuit sessions informatives dels estudis del Màster entre els mesos d'abril a setembre del 2017. Alhora, s'han tramès informatius mitjançant les llistes de distribució del sector i a través de les jornades i congressos en els quals s'ha estat present.

Des del servei de Comunicació i Promoció de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona s'ha desenvolupat la campanya a Internet consistent en la formalització d'una Landing page i la inclusió de termes propis de l'arxivística a Google Adwords. Aquesta campanya de difusió del Màster en arxivística s'ha desenvolupat entre els mesos d'abril i octubre del 2017.

Al seu torn, el 26 d'octubre de 2016 va tenir lloc la inauguració oficial del curs acadèmic 2016-2017 sota la presidència de la Sra. Montserrat Balagueró amb la conferència a càrrec del Sr. Ignasi Aragay, director adjunt del diari ARA, el qual va pronunciar la conferència titulada: *"Per una aliança entre arxivers i periodistes"*. En el mateix acte es varen lliurar els diplomes de la sisena promoció del Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

En l'àmbit internacional, l'ESAGED ha estat present a Congressos, Jornades i Seminaris als següents països: a Corea del Sud, el 3 de novembre 2016, amb la presentació d'una ponència a la *ISO Records Standards Conference* a Seül. Amb la participació virtual a la reunió anual del comitè internacional ISO/TC46/SC11, celebrada a Pretòria entre el 22 i el 26 de maig de 2017. I a Irlanda, amb la presentació d'una ponència a *5th Global Conference on Transparency Research*, entre el 19 i el 21 de juny 2017.

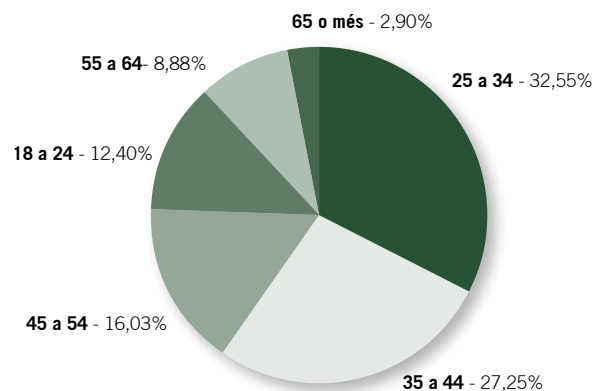
La projecció internacional de l'ESAGED ha dut també a l'acollida de les visites d'un grup de treballadors dels Arxius Nacionals de Corea, els dies 10 a 15 d'octubre 2016, i un altre de l'Arxiu de Cotacachi (Equador), el 21 de març 2017.

El lloc web de l'ESAGED

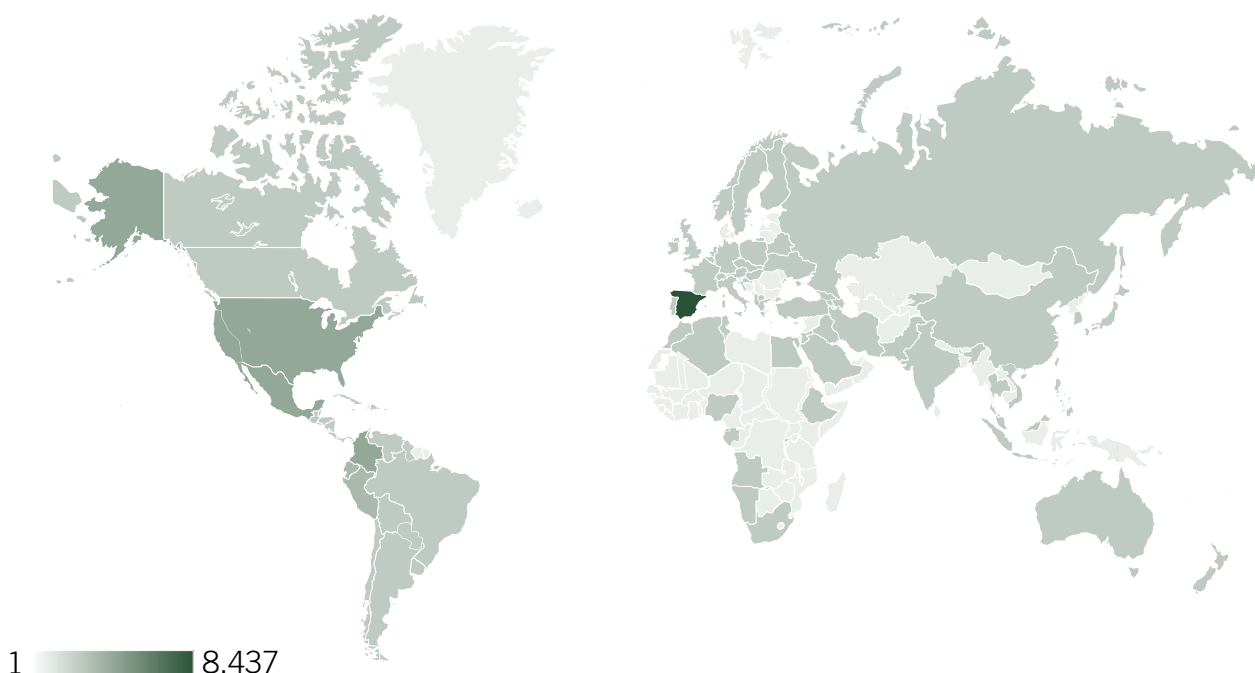
Durant el curs 2016-2017 al web de l'ESAGED s'han visualitzat 54.380 pàgines, posant de relleu un interès creixent en els continguts i una major duració del temps de visita. El dispositiu d'accés utilitzat de forma majoritària ha seguit sent l'ordinador, amb el 66,8% de les visites, si bé l'accés des del telèfon mòbil i les tauletes s'ha incrementat fins a representar el 33,2%.

Pel que fa a la distribució del nombre de visites, aquestes presenten el seu màxim entre els mesos maig a setembre, amb fins a 4.500 visites mensuals, i el nivell mínim durant el mes de desembre, amb 750 visites. A diferència d'altres anys cal remarcar un nivell mig mensual més elevat, que se situa a l'entorn dels 1.300 visitants.

Com és habitual, aquesta dinàmica es correspon amb les èpoques de selecció d'estudis per part dels alumnes potencials.

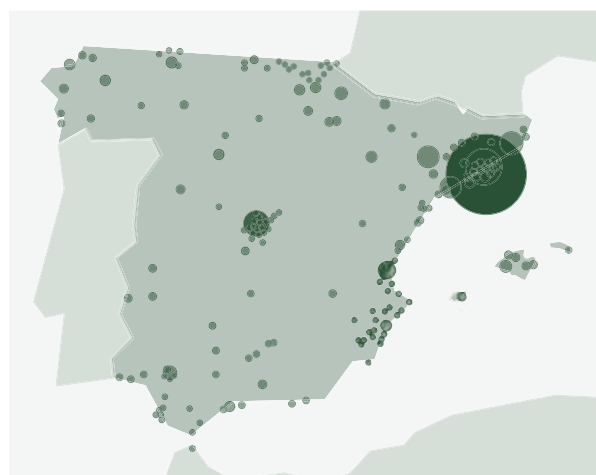

El perfil d'edat dels visitants del web es correspon en bona mesura amb el que s'ha vist anteriorment en relació amb les edats dels alumnes matriculats. Es diferencia clarament el rang dels 24 als 34 anys, seguit a prop del de 35 a 44. En relació amb els anys anteriors s'aprecia un lleuger increment pel que fa als rangs de 25 a 34 i de 18 a 24 anys, en detriment dels rangs d'edat superiors..

L'origen geogràfic de les visites al web té el seu màxim a l'Estat espanyol, d'on provenen el 54,71%, seguides per Colòmbia (10,93%), Perú (6,92%), Equador (5,43%), Mèxic (3,93%), Bolívia (3,05%), Estats Units (2,86%), Canadà (1,16%), Xile (1,5%), i Brasil (1,36%), com a més destacats, consolidant el canvi que ja s'observava el curs passat relacionat amb l'oferta de nous estudis online i en llengua castellana.

La distribució de visites al web procedents de l'Estat espanyol manté els paràmetres dels cursos anteriors, amb un predomini de l'àmbit català, seguit de Madrid, País Valencià, País Basc i Illes Balears, tot i refermar-se també la distribució més equilibrada entre tots els territoris de l'Estat, fet que ja s'observa des de fa dos anys.

Servei d'alerta

Durant el curs 2016-2017 s'ha seguit millorant el sistema d'alerta tant pel que fa a la depuració d'errors a la base de dades i millora de la segmentació com en els recursos de comunicació amb els alumnes i titulats.

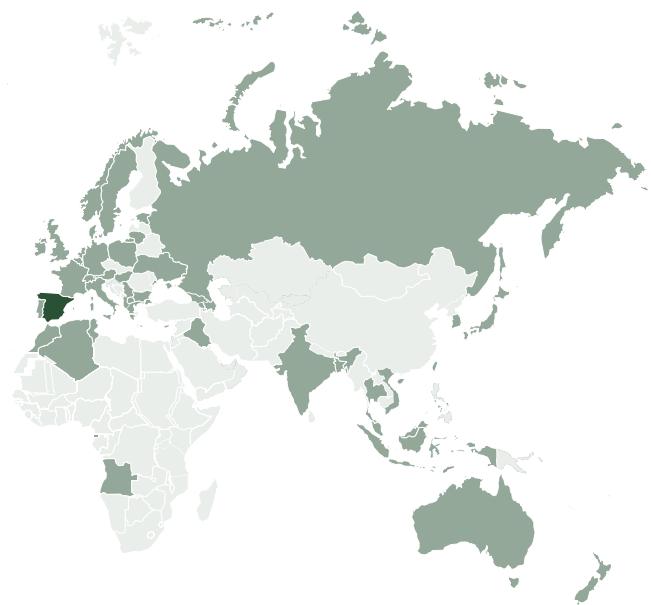
En total s'ofereix servei a 410 usuaris, dels quals 347 són titulats i 63 alumnes matriculats al Màster en Arxivística i Gestió de Documents o al Màster en gestió Documental, Transparència i Accés a la Informació.

En total, durant aquest curs s'han publicat un total de 29 ofertes de feina i 96 ofertes de beca.

Factor GDA: el Blog de l'ESAGED

Durant aquest curs acadèmic s'ha continuat amb la tasca de difusió des del blog Factor GDA, a la vegada que s'ha ampliat la llista de col·laboradors. Aquest pretén ser un espai de trobada i debat entre els professionals de l'arxivística i la gestió de documents. Fins el juliol de l'any 2017 s'havien publicat gairebé 150 entrades de temàtica diversa: privacitat i protecció de dades, transparència i accés a la informació, gestió de riscos documentals, les dones a l'arxivística, preservació digital, novetats legislatives, normativa ISO, entre d'altres.

S'han comptabilitzat més de 46.000 visites del blog de 80 països diferents: Nova Zelanda, Costa Rica, Noruega, Corea del Sud, Nepal, Canadà, Nicaragua, Andorra, Austràlia, Mèxic o Regne Unit en són una petita mostra. Els cinc països que més han visitat el blog en aquest període són Espanya, Colòmbia, Estats Units, Mèxic i Argentina.

Patrocinadors:

Associació d'Arxivers
Gestors de Documents
de Catalunya

Socis col·laboradors:

FUABformació
Escola d'Arxivística
i Gestió de Documents

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents
Edifici Blanc - Campus de la UAB
08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
Tel.: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95
esaged@uab.cat

www.uab.cat/arxivistica-gestio-documents

